SUCCESS STORY

FORUM EUROPSKE GRAĐANSKE INICIJATIVE

My Voice, My Choice: za siguran i dostupan pobačaj

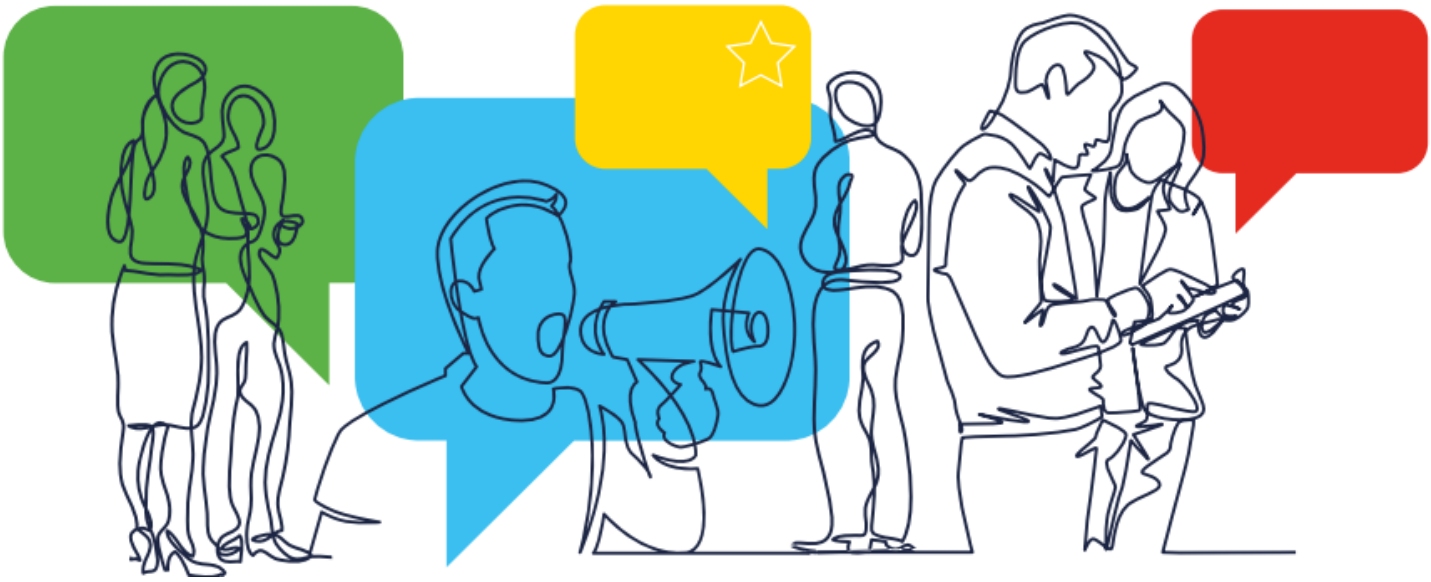

LEARN - DISCUSS - CONNECT - SEEK ADVICE

O inicijativi „My Voice, My Choice: za siguran i dostupan poba čaj”

„My Voice, My Choice: za siguran i dostupan pobačaj” dvanaesta je europska građanska inicijativa koja je uspješno prikupila potrebnu potporu. Inicijativom je predložena uspostava dobrovoljnog mehanizma financijske potpore na razini EU-a koji bi državama članicama pomogao u pružanju skrbi povezane s pobačajem onim ženama kojima takva skrb nije dostupna u njihovoj zemlji.

Inicijativa „My Voice, My Choice” registrirana je 10. travnja 2024. i brzo je napredovala. Prikupljanje potpisa u okviru kampanje službeno je započelo 24. travnja 2024., a završilo je s **1 124 513 provjerenih izjava o potpori**. Minimalni pragovi dosegnuti su u **19 država članica**. Prikupljeni potpisi odmah su dostavljeni odgovarajućim nacionalnim tijelima na provjeru.

Po završetku postupka provjere inicijativa je službeno podnesena Europskoj komisiji 1. rujna 2025. Komisija je 26. veljače 2026. donijela komunikaciju u kojoj je navela mjere koje planira poduzeti kao odgovor na inicijativu.

Registracija inicijative

10. travnja 2024.

Početak prikupljanja potpisa

24. travnja 2024.

Završetak prikupljanja potpisa

24. travnja 2025.

Inicijativa podnesena Europskoj komisiji

1. rujna 2025.

Odgovor Europske komisije na inicijativu

26. veljače 2026.

Upute i savjeti organizatorima budućih inicijativa

Uspostavite mrežu nacionalnih koordinatora prije pokretanja inicijative.

Pouzdane osobe na čelu kampanje u svakoj zemlji EU-a pobrinut će se da se prikupljanje potpisa, događanja i informiranje temelje na lokalnim aspektima i da budu relevantni za dotičnu kulturu.

Vjerujte u snagu ljudi.

Čak se i mali pojedinačni doprinosi – pa makar to bilo nekoliko potpisa, podijeljena objava ili donacija od 5 EUR – pribrajaju cjelini pokreta. Zaboravite na svoj ego i usredotočite se na zajednički cilj.

Potražite potporu od što raznovrsnijih organizacija.

Inicijativu „My Voice, My Choice” nisu poduprle samo feminističke skupine i skupine za reproduktivno zdravlje, već i penjačke udruge, sveučilišne skupine, glazbenici i glumci. Neočekivani saveznici proširuju krug potpore.

Strateški iskoristite angažman *influencera* i predvodnika javnog mijenja.

Jedna jedina objava ili videozapis popularne javne osobe mogu u roku od nekoliko sati mobilizirati tisuće ljudi. Međutim, angažman *influencera* trebao bi nadopuniti, a ne zamijeniti, izgradnju lokalnih koalicija.

Slijedite plan prikupljanja sredstava od prvog dana.

Za financiranje tiskanih materijala, putovanja, pravne potpore i događanja kombinirajte bespovratna sredstva iz zaklada, pojedinačne donacije i sredstva iz kreativnih izvora kao što je prodaja artikala.

Strategija na kojoj se temelji ova inicijativa

Priprema

„Ova inicijativa objedinila je sve što volimo: borbu za promjenu, primjenu zakonskih i demokratskih sredstava, organiziranje ljudi i izgradnju pokreta ispunjenog dobrotom i nadom.” — Nika Kovač, koordinatorica, „My Voice, My Choice”

Korijeni inicijative „My Voice, My Choice” sežu do odluke Vrhovnog suda SAD-a iz 2022. o poništenju presude Roe/Wade, što je Niku Kovač, koja je tada živjela u Sjedinjenim Američkim Državama, i njezinu blisku suradnicu Sarah navelo na razmišljanje o mogućnosti slične regresije u Europi. S obzirom na svoje iskustvo s Instituta 8. mart, slovenske feminističke organizacije koja je već uspjela izmijeniti domaće zakone na temelju kampanja skupljanja potpisa, Kovač je europsku građansku inicijativu vidjela kao idealni instrument: jedini demokratski alat koji građanima omogućuje da izravno predlažu izmjene propisa EU-a.

U pripremnoj fazi najviše je pozornosti posvećeno izradi prijedloga koji bi se pravno temeljio na nadležnostima EU-a i postigao emocionalni odjek kod građana u 27 različitih nacionalnih konteksta. Organizatori su bili svjesni da bi se zahtjevom za usklađivanje nacionalnih propisa o pobačaju prekora

čila nadležnost EU-a u području javnog zdravlja pa su odlučili pozvati na uspostavu ciljanog mehanizma financijske solidarnosti kojim bi se omogućio prekogranični pristup sigurnom pobačaju za žene koje ga ne mogu ostvariti u svojoj matičnoj zemlji.

Izgradnja mreže partnera i volontera

Inicijativa „My Voice, My Choice” prerasla je u jedan od najvećih feminističkih pokreta u Europi uz podršku više od 300 organizacija i nacionalnih koordinatora u praktički svakoj državi članici EU-a. Organizatori su kampanju strukturirali oko nacionalnih koordinatora koji su mogli povezati civilno društvo, političke aktere i pojedinačne građane na lokalnoj razini, organizirati događanja i prikupljati potpise na način prikladan u njihovim zajednicama.

Kampanja je privukla i neočekivane saveznike, uključujući udrugu penjača, sveučilišne skupine i kulturne ličnosti kao što su pjevači i glumci. Zahvaljujući tom uključivom pristupu inicijativa je doprla do publike koja obično ne bi sudjelovala u zagovaranju feminističkih ili reproduktivnih prava.

Napomena

Organizatori mogu početi prikupljati potpise najkasnije šest mjeseci nakon datuma registracije, što im ostavlja dovoljno vremena za pripremu. Tim inicijative „My Voice, My Choice” odlučio je s prikupljanjem potpisa započeti dva tjedna nakon registracije.

Prikupljanje sredstava i resursi

Kampanja je financirana kombiniranom potporom iz zaklada, pojedinačnih donacija i inovativne prodaje robe preko internetske trgovine kampanje. Artikli kao što su majice, veste s kapuljačom i šalice sa sloganom „My Voice, My Choice” donosili su prihode i stvarali osjećaj solidarnosti u zajednici, a volonteri su naveli da ih je posebno obradovalo kad bi u nepoznatom gradu vidjeli nekoga u majici sa sloganom kampanje.

„Moj savjet je da pred sebe postavite čvrstu ideju i cilj u koji duboko vjerujete jer će vam to biti najdulja kampanja u životu. Radit ćete na njoj bez prestanka i umorit ćete se, kao i

ljudi oko vas. Taj cilj morate voljeti toliko da ste za njega spremni raditi i besplatno ako treba.” — Nika Kovač

Najveće proračunske stavke odnosile su se na pravne savjete, tiskanje materijala, organizaciju doga đanja i putne troškove. Organizatori naglašavaju da ograničena sredstva ne moraju biti prepreka na putu do uspjeha kampanje – energija, odlučnost i neprospavane noći mogu nadoknaditi manjak proračuna ako postoji snažan poriv da se ostvari cilj.

Napomena: Dodatne informacije o potpori i financiranju inicijative „My Voice, My Choice” dostupne su na stranici te inicijative u registru europskih građanskih inicijativa. Napomena o privatnim sponzorima: privatni sponzori sudjelovali su s otprilike 22 doprinosa u vrijednosti od 250 do 5000 EUR.*

Strategija kampanje i plan prikupljanja potpisa

U kampanji inicijative „My Voice, My Choice” organizatori su se vodili formulom koju su nazvali PEACE: *Patience, Engagement, Action, Courage and Errors* (strpljenje, angažman, djelovanje, hrabrost i pogreške). Svaki je od tih elemenata na izniman način pridonio pretvaranju odvažne ideje u više od milijun potpisa.

Strpljenje: Trebalo je imati strpljenja za snalaženje u složenom procesu pronalaženja partnera, poboljšanja prijedloga i izgradnje početne mreže nacionalnih koordinatora još i prije nego što je zapo čelo samo prikupljanje.

Angažman: Zahvaljujući angažmanu proširena je osnovna baza postojećih simpatizera kako bi se doprlo do „neodlučne sredine”, odnosno osoba koje se još nisu zainteresirale za to pitanje, ali su dijelile temeljne vrijednosti koje bi ih mogle motivirati na potpisivanje.

Djelovanje: Djelovanjem se ostvarivao stalni napredak zahvaljujući javnim događanjima, nastupima u medijima, danima posvećenima kampanji i aktivnostima prikupljanja potpisa koje su se odvijale i na političkim i na apolitičkim mjestima kao što su maratoni i festivali u zajednici.

Hrabrost: Bila je potrebna hrabrost za suočavanje s uznemiravanjem na internetu, kampanjama ocrnjivanja i političkom oporbom te za preuzimanje promišljenih rizika, kao što je izravno obraćanje *influencerima* koji bi mogli pridonijeti kampanji u zemljama u kojima pragovi još nisu dosegnuti.

Pogreške: Na pogreške se gledalo kao na prilike za učenje: svako neuspješno događanje, svaka objava s lošim odjekom i svako odbijeno partnerstvo postali su izvor uvida koji su pomogli poboljšati na

čin vođenja kampanje.

U prvom tjednu kampanje zabilježen je nagli rast od gotovo 100 000 potpisa, ali organizatori su uvidjeli da je taj rani val predanih simpatizera tek početak. Pravi rad sastojao se u strateškom slanju prilagođenih poruka novoj, često dotad nepoznatoj publici, suradnji s neočekivanim partnerima i kreativnom korištenju društvenih medija.

„Moj je savjet drugim organizatorima da vjeruju u snagu ljudi! Čak i ako jedna osoba prikupi svega nekoliko potpisa, i to se računa. I još nešto: zaboravite na svoj ego i usredotočite se na konačni cilj, a to je da prikupite milijun potpisa.” — Nika Kovač

Kampanju su snažno poduprli *influenceri* i predvodnici javnog mnijenja pa su na taj način prevladane algoritamske prepreke koje su na platformama društvenih medija sve prisutnije kad je u pitanju sadržaj klasificiran kao „politički”. Povodom službenog podnošenja inicijative na konferenciji za medije u Bruxellesu 1. rujna 2025. nastupila je hrvatska pop zvijezda Severina, koja je poruku kampanje približila milijunskoj publici u cijeloj regiji bivše Jugoslavije i šire. Grčka novinarka i televizijska voditeljica Anastasia (Natasa) Giamali na sličan je način pridonijela prisutnosti u tradicionalnim medijima i digitalnoj mobilizaciji putem kratkih videozapisa na Instagramu i komentatorskih kolumni. Njezino iskustvo pokazalo je da čak i kontroverze – u obliku napada reakcionarnih političara – mogu koristiti kampanji jer pronose glas o njoj.

Prikupljanje potpisa i postupak provjere

Inicijativa „My Voice, My Choice” tijekom cijelog je razdoblja prikupljanja koristila središnji sustav internetskog prikupljanja Europske komisije. Prikupljanje potpisa započelo je 24. travnja 2024., a završeno je godinu dana kasnije.

Inicijativa je u konačnici prikupila potpise u svih 27 država članica EU-a. Inicijativa „My Voice, My Choice” službeno je podnesena Komisiji na ispitivanje 1. rujna 2025. Službenom provjerom koju su provela nacionalna tijela potvrđeno je da je valjano 1 124 513 potpisa (od ukupno 1 224 998 prikupljenih potpisa). Propisani minimalni pragovi premašeni su u 19 država članica, što je više nego dvostruko više od minimalnog praga od sedam zemalja propisanog pravom EU-a.

Inicijativa „My Voice, My Choice” dosegnula je minimalne pragove u 19 država članica. Izvor: internetske stranice europske građanske inicijative, 2026. Cijela tablica s izjavama o potpori dostupna je na posebnoj internetskoj stranici Komisije.

U mjesecima koji su prethodili službenom podnošenju organizatori su se od mobilizacije javnosti okrenuli institucijskom angažmanu te su održali sastanke sa zastupnicima u Europskom parlamentu kako bi pripremili teren za pozitivno prihvaćanje u institucijama.

Učinak ove inicijative

Službeno podnošenje i sastanak s Komisijom

Inicijativa je službeno podnesena Europskoj komisiji 1. rujna 2025. Istog dana organizatori su u Bruxellesu održali konferenciju za medije na kojoj su inicijativu javno podržale hrvatska pop zvijezda Severina i grčka novinarka Anastasia (Natasa) Giamali.

U skladu s člankom 15. Uredbe o europskoj građanskoj inicijativi organizatori su se 1. listopada 2025. u Europskoj komisiji u Bruxellesu sastali s Hadjom Lahbib, povjerenicom Europske komisije za ravnopravnost, pripravnost i upravljanje krizama te službenicima Komisije. Na tom su se sastanku okupili koordinatorica Nika Kovač i drugi članovi tima inicijative „My Voice, My Choice”.

Javno saslušanje u Europskom parlamentu

Odbor za prava žena i rodnu ravnopravnost (FEMM) imao je ključnu ulogu u podupiranju inicijative „My Voice, My Choice”. On je 5. studenog donio nacrt rezolucije o potpori toj inicijativi, i to s 26 glasova za, 12 glasova protiv i nijednim suzdržanim glasom, što je bio odraz široke potpore u Odboru i važan korak za inicijativu. Zatim je 2. prosinca 2025. Europski parlament održao javno saslušanje o inicijativi (snimka), koje je organizirao odbor FEMM uz sudjelovanje Odbora za predstavke (PETI) i drugih relevantnih odbora (DEVE, SANT i LIBE).

Govor je održala i povjerenica Lahbib. Organizatori su predstavili ciljeve inicijative i izravno raspravljali sa zastupnicima u Europskom parlamentu.

Rasprava na plenarnoj sjednici i rezolucija Europskog parlamenta

Europski parlament raspravljao je o inicijativi na plenarnoj sjednici 16. prosinca 2025. u Strasbourgu, a 17. prosinca 2025. donio je rezoluciju u kojoj je izrazio potporu inicijativi s 358 glasova za, 202 glasa protiv i 79 suzdržanih glasova. Izvjestiteljica je bila zastupnica u Europskom parlamentu Abir Al-Sahlani (Renew, Švedska).

Aktivisti inicijative „My Voice My, Choice" slave u Europskom parlamentu u Strasbourgu. Izvor: internetske stranice inicijative „My Voice, My Choice".

Ta je rezolucija bila važna politička prekretnica jer je pokazala da ciljevi inicijative uživaju široku među ustranačku potporu i ukazala Komisiji na snagu parlamentarne potpore djelovanju u području reproduktivnih prava (priopćenje za medije).

Službeni odgovor Europske komisije

Europska komisija je 26. veljače 2026. donijela komunikaciju u kojoj je iznijela svoj odgovor na inicijativu. Nakon što je pažljivo analizirala prijedlog i uzela u obzir ograničenja nadležnosti EU-a u području javnog zdravlja utvrđena Ugovorima EU-a, Komisija je potvrdila da države članice mogu iskoristiti Europski socijalni fond plus (ESF+) za financiranje boljeg pristupa sigurnim i zakonito dostupnim uslugama pobačaja.

Aktivisti inicijative „My Voice My, Choice" slave pred Europskom komisijom u Bruxellesu. Izvor: internetske stranice inicijative „My Voice, My Choice".

Komisija je naglasila da se ta potpora može pružiti relativno brzo iz postojećih instrumenata, bez potrebe za novim zakonodavstvom, pod uvjetom da države članice dobrovoljno odluče dodijeliti ili preraspodijeliti raspoloživa sredstva iz svojih programa u okviru fonda ESF+.

„To nije točno ono što smo zahtijevali, ali time se otvara put poštovanju tog prava u cijeloj Europskoj uniji. U izvornom se zahtjevu tražilo da se posebno financiraju medicinski postupci, ali odgovor koji smo dobili zapravo omogućuje i financiranje putovanja, tako da bi potencijalno mogao imati i veći učinak od onog što smo izvorno tražili." — Matteo Cadeddu, tim kampanje „My Voice, My Choice"

Organizatori su potvrdili da se zahvaljujući odgovoru, iako se on nije u potpunosti poklapao s njihovim zahtjevom, otvorio smislen i potencijalno dalekosežan put. U sljedećoj fazi kampanje nastojat će potaknuti pojedinačne države članice da izdvoje sredstva iz fonda ESF+ za poboljšanje pristupa sigurnim uslugama pobačaja.

Ovdje su dostupni Komisijino priopćenje za medije i napomene izvršne potpredsjednice Mînzatu i povjerenice Lahbib o odgovoru Komisije.

Kako je inicijativa uspjela prikupiti dovoljno potpisa?

Dosad neviđena koalicija

Zahvaljujući potpori više od 300 organizacija i opsežnoj volonterskoj mreži koja se protezala na svih 27 država članica kampanja je izgradila infrastrukturu koja je bila u stanju održati zamah tijekom punih 12 mjeseci prikupljanja. Zahvaljujući raznolikosti partnera, među kojima su se našle feministič ke organizacije, penjačke udruge, sveučilišne skupine i pop zvijezde, kampanja je uspjela doprijeti do publike daleko izvan tradicionalnih skupina koje zagovaraju reproduktivna prava.

Strateško iskorištavanje angažmana *influencera* i predvodnika javnog mnijenja

Inicijativa „My Voice, My Choice” pokazala je kako popularne javne osobe mogu prevladati i ograničenja koja algoritmi nameću „političkom” sadržaju i strukturne izazove koje donosi okupljanje nove publike u 27 nacionalnih konteksta. Strategija kampanje koja se oslanjala na *influencere* bila je namjerna, ciljana i, kad je to bilo potrebno, dovoljno smjela da dopre do osoba čija je potpora bila neizvjesna.

Prilagodljivost i otpornost

Organizatori kampanje na pogreške su gledali kao na prilike za učenje i kontinuirano su usavršavali svoj pristup imajući u vidu što je funkcioniralo, a što nije. Organizirali su događanja na apolitičkim mjestima, prilagođavali poruke lokalnim kontekstima i proširili izgradnju koalicije na partnere koji se obično ne povezuju sa zagovaranjem u feminističkom kontekstu.

Ustrajan rad u institucionalnoj fazi

Za inicijativu „My Voice, My Choice” dosezanje praga od milijun potpisa nije značilo kraj procesa. Organizatori su u fazi nakon prikupljanja uložili mnogo truda u izgradnju odnosa sa zastupnicima u Europskom parlamentu i dužnosnicima Komisije, pripremu za saslušanje u Parlamentu i raspravu na plenarnoj sjednici te rad na tome da odgovor Komisije otvori, a ne zatvori, smislen put prema postizanju rezultata.

Dodatne informacije

Dodatne informacije o inicijativi „My Voice, My Choice: za siguran i dostupan pobačaj” dostupne su na posebnoj internetskoj stranici Komisije i na internetskim stranicama inicijative www.myvoice-mychoice.org.

Saznajte više

- Postizanje napretka: financiranje i strategija inicijative „My Voice, My Choice” – blog foruma europske građanske inicijative
- *Patience, Engagement, Action, Courage, Errors* (strpljenje, angažman, djelovanje, hrabrost, pogreške): formula za uspješnu kampanju europske građanske inicijative – blog foruma europske građanske inicijative
- Kako *influenceri* i predvodnici javnog mnijenja mogu biti presudni za vašu europsku građansku inicijativu – blog foruma europske građanske inicijative
- Što kad se za europsku građansku inicijativu prikupi milijun potpisa? – blog foruma europske građanske inicijative
- Internetski seminar: Strukturiranje kampanja za učinkovite europske građanske inicijative, velja ča 2025. – forum europske građanske inicijative

Izjava o ograničenju odgovornosti

Mišljenja izražena na forumu europske građanske inicijative isključivo odražavaju stajalište njihovih autora i ni na koji se način ne mogu smatrati odrazom stajališta Europske komisije ili Europske unije.